

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 9132 5685
PEHJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Sendt til helle.aagaard@stukuvvm.dk og stuk.gk@stukuvvm.dk

DOK. NR. 22/02120-2

22. SEPTEMBER 2022

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ANSØGNING TIL DE GYMNASIALE UDDANNELSER OG FORRANG TIL VISSE ELEVGRUPPER

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har ved e-mail af 25. august 2022 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til styrelsens udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere.

Instituttet har alene bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsens § 5 om forrang til ansøgere med handicap.

Instituttet anser det for positivt, at styrelsen er opmærksom på, at der kan være barrierer i optaget på gymnasiale uddannelser, som kan stille mennesker med handicap ringere og gøre det svære for dem at tage en uddannelse.

Mennesker med handicap har ret til at uddanne sig på lige fod med andre mennesker, og myndighederne er forpligtede til at sikre et inkluderende uddannelsessystem på alle niveauer. Dette fremgår af FN's handicapkonventions artikel 24 og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. februar 2016 i Çam mod Tyrkiet, især præmis 65-67.

Instituttet vurderer, at det er et relevant tiltag at give ansøgere med handicap forrang til optag på en bestemt institution.

Det er imidlertid uklart, hvornår det "som følge af ansøgerens handicap er af betydning for ansøgeren" at blive optaget på en bestemt institution, jf. udkastet til bekendtgørelsens § 5, 2. pkt.

Denne formulering kan fortolkes snævert, f.eks. som at den kun finder anvendelse, hvis ansøgeren rent fysisk er forhindret i at gå på en

institution længere væk, såsom fordi ansøgeren benytter en kørestol, som der ikke er plads til i bussen.

Det kan også fortolkes som, at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvis den pågældende institution kan stille noget særlig støtte eller nogle særlige hjælpemidler til rådighed, som vil have betydning for ansøgeren.

Endelig kan bestemmelsen også forstås mere bredt. For eksempel kan der være tale om en ansøger med et psykisk handicap, såsom angst, for hvem det kan skabe tryghed og dermed forbedre deres mentale velbefindende, hvis de får mulighed for at blive optaget på samme institution som deres venner fra folkeskolen.

Det er således muligt at forstå og fortolke bestemmelsen på forskellige måder. I det underliggende lovforslag fremgår det alene, at det "hovedsageligt" vil være ansøgere med fysiske handicap.¹

Samtidig bliver kompetencen til at træffe afgørelse om forrang placeret decentralt hos regionerne. Hvis reglerne er uklare, øger det risikoen for, at der udvikler sig forskellige praksisser mellem regionerne. Det kan ikke forventes, at regionerne besidder specifik viden om alle de forskellige handicap og særlige behov, de unge kan have. Også af den grund er der behov for at sikre en ensretning af praksis.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor:

- At styrelsen udarbejder en vejledning til bekendtgørelsen, hvor det præciseres, hvornår bekendtgørelsens § 5 finder anvendelse.

Instituttet bemærker for en god ordens skyld, at vi forventer at få denne vejledning i høring. Vi har derfor ikke i dette høringssvar taget stilling til, i hvilke tilfælde der kan være behov for at tage hensyn til en ungs handicap. Det forventer vi at få lejlighed til at gøre i forbindelse med høringen over vejledningen.

Der henvises til styrelsens sagsnr. 22/15893.

Med venlig hilsen

Peter Kristian Hjaltason

SPECIALKONSULENT

¹ Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 157, side 51.